

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
	Formannskapet - Bjugn kommune	
	Kommunestyret - Bjugn kommune	

Saksbehandler: Siv Iren Stormo Andersson

Hvordan følge opp kommunens ansvar i Folkehelsearbeidet?

Sakens bakgrunn og innhold:

I Lov 2011.06-17 nr 64 om folkehelsearbeid (folkehelseloven), gjeldende fra 1. januar 2012, defineres folkehelsearbeidet som samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.

Folkehelsearbeidet skal være sektorovergripende.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven legger til rette for et langsiktig, systematisk og tverrsektorielt folkehelsearbeid.

Loven angir kommunens ansvar og oppgaver i folkehelsearbeidet. Dette innebærer blant annet å fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt gjennom lokal utvikling og planlegging samt forvaltning og tjenesteyting.

Bjugn kommune har for så vidt tatt ansvar for folkehelse gjennom arbeidet og valgene som ble staket ut i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel; "Til ungdommen". I dette arbeidet valgte man å prioritere å fokusere på barn og unges oppvekstvilkår og har valgt følgende strategier:

1. Styrke skolehverdagen
 - a. Styrke innsatsen for psykisk helse
 - b. Utvikle skolegårdene slik at de inviterer til lek og fysisk aktivitet, også for store barn
 - c. Få inn foretrukne skolemåltid som en fast ordning
2. Styrke foreldrerollen
3. Hindre sosial ulikhet gjennom å styrke elevers evne og mulighet til å fullføre videregående skole
4. Gjøre samfunnet tilgjengelig gjennom universell utforming
5. Utvikle strategier for å styrke frivillige lag og organisasjoner og samspeillet med disse

I tillegg har vi sagt at vi må bli flinkere til å bevisstgjøre oss i fht kulturminnerikdommen som finnes i Bjugn. Knytte denne opp til turstier, turistinformasjon mm. Dette vil bli ivarettatt i kulturminneplanen som nå er under utarbeidelse.

I forarbeidene til kommuneplanen var rådmannens arbeidsgruppe innom mange ulike områder som har med folkehelse å gjøre. Barn unge er prioritert på Fosen og i Bjugn.

Vi skal altså forvalte både sentrale og lokale styringssignaler som vedrører folkehelse i årene fremover, og må opparbeide oss en bevissthet på hvordan dette skal håndteres.

Vurdering:

For å få økt bevissthet og sikre handling og utvikling som fremmer folkehelse, mener rådmannen at vi må utvikle kunnskap om temaet og om staa i Bjugn først. Dette må gjøres både politisk og administrativt, og det må munne ut i faktisk etterspørsel fra våre bestillere; kommunestyret.

Rådmannen kommer i tillegg til å fokusere på hvordan og hvem som administrativt skal ta ansvar for å følge opp strategiene i kommuneplanens samfunnsdel.

Rådmannen vil anbefale at man politisk sørger for å få en årlig status på folkehelseprofilene i kommunen vår. Gjennom slik orientering vil kommunens politikere etter hvert kunne opparbeide seg kunnskap om faktorer som kan hindre eller fremme folkehelsen i Bjugn.

Like forutsigbart som vi vet at vi behandler budsjett hver høst, bør det være at vi får en kunnskaps- og faktabasert orientering om folkehelseprofilene i kommunen vår, hvert år. Det er Folkehelse Fosen som håndterer og som kan levere slike oversikter for oss, og det vil være fagfolkene i denne enheten som, inn til videre, definerer hva disse oversiktene skal inneholde. Eksempelvis kan slike være:

- ✚ Befolknings sammensetning
- ✚ Oppvekst og levekårsforhold
- ✚ Fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø
- ✚ Skader og ulykker
- ✚ Helse relatert adferd
- ✚ helsetilstand

Gjennom å systematisk gi kommunestyret slike opplysninger, mener rådmannen at vi styrker vår mulighet til å faktisk kunne jobbe kunnskapsbasert med folkehelsearbeidet vårt.

Noen kommuner i landet har valgt å drøfte hensynet til folkehelse i all saksbehandling. Rådmannen mener dette er en god ide som Bjugn med enkelhet kan innføre. Rådmannen har tro på at vi ved å "tvinge" inn bevissthet om folkehelse administrativt/ hos kommunebyråkratene, øker vi muligheten for positive resultater. Tenker vi oss om, ser vi at det er svært få saker som ikke har konsekvenser for folkehelsearbeidet. Rådmannen kommer derfor til å sørge for at alle saksfremlegg fra og med nå skal inneholde en drøfting om sakens konsekvenser (positive eller negative) for folkehelsen.

Administrativt kommer rådmannen til å starte en prosess som styrker organisasjonens totale evne til å jobbe systematisk med folkehelsearbeidet. Dette vil starte på ledersamling høsten 2013, og kommunestyret skal kunne forvente å se resultater av økt bevissthet i de neste styringskortene, i økonomiplan, handlingsplan, styringskort mv.

Det vil være avgjørende at våre folkevalgte etterspør og er opptatt av slike resultat.

Oppsummering:

Det er opplagt at det nå stilles helt nye og tydelige krav til kommunens folkehelsearbeid. Dette er et arbeid som MÅ være sektorovergripende og som på ingen måte er et ansvar for helsetjenestene alene. Derfor må samtlige sektorer, enheter og avdelinger, uavhengig av forvaltningsnivå, tilegne seg kunnskap om hva dette er og hvordan man systematisk kan bidra til et godt folkehelsearbeid.

Arbeidet må skje både politisk og administrativt.

For å sikre at fokuset på folkehelse skjerpes, vil rådmannen anbefale at orientering om kommunens folkehelseprofiler legges frem for kommunestyret hver høst, i god tid før budsjettet behandles.

Samtlige politiske saker vil drøftes særlig i forhold til folkehelse.

Rådmannen kommer til å arbeide for å styrke organisasjonens evne og forutsetninger til å jobbe systematisk med folkehelsearbeidet.

Ordførerens innstilling:

Kommunestyret skal hver høst få seg fremlagt en oversikt og en orientering om folkehelseprofilen i kommunen. Orienteringen skal være faktabasert.

Alle politiske saker skal drøftes særskilt i forhold til folkehelse.